

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-1

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52

Volume 52

Číslo 1

Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Adresa redakce
Adress

Skleněné korále z pohřebiště v Příboře. Viz obr. 18 na s. 90

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

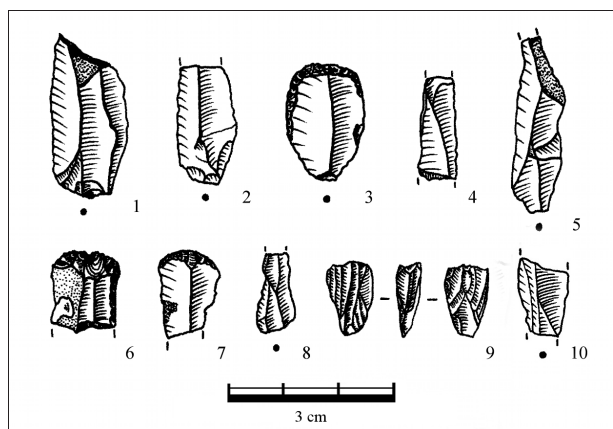
Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 16. Police (k. ú. Police u Jemnice, okr. Třebíč). Výběr štípané kamenné industrie z polohy „Nad Novým mlýnem“.

Fig. 16. Police (Kat. Police u Jemnice, Bez. Třebíč). Eine Selektion von Spaltindustrie vom Standort „Nad Novým mlýnem“.

Literatura

Košťurík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986: Pravěk Třebíčska, Brno–Třebíč, 226–228.

Meduna, L. 1963: Archeologické nálezy v povodí řeky Želetavky a Bíhanky na západní Moravě. In: *Sborník II AÚ ČSAV Brno, Františku Vildomcovi k pětadesátinám*, 79–82, Brno.

Resumé

Police (Kat. Police u Jemnice, Bez. Třebíč), „Nad Novým mlýnem“. Neolithikum. Siedlung. Terrainbegehung.

PRAVČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Podsedky“ – Pravčice 3. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum

Záchranný archeologický výzkum na lokalitě Pravčice 3 probíhal v období od dubna do srpna roku 2010 a k jeho uskutečnění došlo díky plánované stavbě rychlostní silnice R4901 Hulín – Fryšták.

Lokalita se nachází v ploché krajině mezi dvěma potoky. Roštěnkou, která vymezuje západní hranici lokality a Rymickým potokem ohraničujícím lokalitu od východu. Západní strana odkryté plochy ležela na okraji v terénu téměř nepatrné mírné plošiny, která zde byla překryta kulturní vrstvou silnou 0,40 m až 1,00 m. Východní úsek lokality se nacházel v prostoru lučního rázu s vysokou hladinou spodní vody, kde se nevyskytly stopy antropogenních činností.

Lokalita je identifikována na mapě ZM ČR 1:10 000, list 25-31-08, těmito koordináty: 308 mm od západní sekční čary (ZSČ) a 271 mm od jižní sekční čary (JSČ), 315 mm od ZSČ a 263 mm od JSČ, 316 mm od ZSČ a 267 mm od JSČ, 309 mm od ZSČ a 275 mm od JSČ. Nadmořská výška lokality je 201,00 m n. m.

Na polykulturní lokalitě byly zachyceny stopy antropogenních aktivit z různých období pravěku, převažují však objekty nositelů kultury s moravskou malovanou keramikou a především ze slezskoplatěnického období KLPP.

Objevily se také nálezy ze střední doby bronzové, z období latěny a doby římské.

Větší část lokality pokrývala silná kulturní vrstva, která byla rozdělena do čtverců o rozměrech 5×5 m a následně systematicky prozkoumána (podrobněji viz kapitola Doba bronzová).

Z kulturní vrstvy pochází velmi bohatý soubor nálezů, především zlomků keramických nádob, zvířecí kosti a mazanice. Mezi nejzajímavější nálezy patří fragment sošky „venuše“, objevený na hromadě podorniční zeminy.

V západní části lokality byly také zachyceny zásobnice menších rozměrů (menší rozměr jam byl pravděpodobně způsoben vysokou hladinou spodní vody) a hlavně křulové jamky. Objekty byly zapuštěny do kulturní vrstvy a do podloží pod ní. I když většina pravěkých objektů na lokalitě patří do slezskoplatěnické fáze KLPP, část objektů je také neolitického původu a patří ke kultuře s moravskou malovanou keramikou. Podle terénního pozorování se lze domnívat, že objekty MMK (několik zásobních jam) se koncentrují právě v západní části plochy, poblíž studny objevené již v roce 2009 (přírodní pramen upravený na studnu). Přesné vyhodnocení všech nálezů bude možné po ukončení laboratorního zpracování výzkumu.

Arkadiusz Tajer

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž). Mächrisehe Bemalte Keramik. Siedlung. Rettungsgrabung.

SENICE NA HANÉ (K. Ú. ČAKOV, OKR. OLOMOUC)

„Spáleniska“. Neolit. Sídliště (?). Povrchový sběr.

Lokalizace: plocha mezi body: X = 1116948; Y = 562379; X = 1116980; Y = 562608; X = 1117130; Y = 562537; X = 1117051; Y = 562333.

Během archeologické prospekce, prováděné metodou povrchového sběru, byly v trati „Spáleniska“ nalezeny dva rohovcové úštěpy. Jeden materiálově náleží ke krakovsko-čenstochovské juře a druhý je z baltického pazourku. Oba artefakty lze časově zařadit do období neolitu. Dále byly nalezeny dva kusy keramických výdutí rámcově datovatelných do pravěku. Lokalita dosud nebyla známa.

Za laskavou konzultaci děkujeme paní Mgr. Pavlíně Kalábkové, Ph.D.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár

Resumé

Senice na Hané (Kataster Čakov, Bez. Olomouc). „Spáleniska“. Neolithikum. Siedlung (?). Oberflächensammlung.

SENIČKA (OKR. OLOMOUC)

„Na záhumení“. MMK. Sídliště. Povrchový sběr.

Lokalizace: plocha mezi body: X = 1115114; Y = 560930; X = 1115569; Y = 561005; X = 1115693; Y = 560428; X = 1115251; Y = 560362.

Během jarních měsíců roku 2010 byla metodou povrchového sběru prováděna archeologická prospekce v trati „Na záhumení“ na již známé polykulturní lokalitě (viz též kapitola Doba bronzová, Doba železná, Doba římská a stěhování národů, Středověk a novověk). Z množství nalezené keramiky bylo 10 zlomků z různě velkých nádob rámcově datovatelných do období MMK.

Za laskavou konzultaci děkuji paní Mgr. Pavlíně Kalábkové, Ph.D.

Karel Faltýnek

Literatura

Augustin, V. 1884: Dopis. Ze Seničky. *Časopis Vlasteneckého spolku musejního* 1, 78–79.

Čížmář, Z. 1997: NZ ZAV Senička - výstavba DOK (Olšany - Cholína 1996/1997). Rkp. nálezové zprávy, č.j. 19/97. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Resumé

Senička (Bez. Olomouc). „Na záhumení“. MBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

SENIČKA (OKR. OLMOUC)

„Podhruší“. MMK. Sídliště. Povrchový sběr.

Lokalizace: plocha mezi body: X = 1114953; Y = 561270; X = 1115254; Y = 561350; X = 1115291; Y = 561014; X = 1115085; Y = 560958.

Během archeologické prospekce, prováděné metodou povrchového sběru, byla v trati „Podhruší“ objevena polykulturní lokalita (viz též kapitola Doba bronzová, Středověk a novověk), která patrně nebyla dosud známa. Z nalezené keramiky bylo cca 45 fragmentů z různě velkých nádob rámcově datováno do období MMK. Kromě těchto zlomků byl nalezen fragment blíže neurčené plastiky, dále celkem 9 kusů štípané industrie a fragment přeslenu. V místě koncentrace výše uvedených nálezů se podařilo získat také značné množství přepálené mazanice. Na existenci této lokality jsem byl upozorněn panem Pavlem Faltýnkem z Loštic.

Za laskavou konzultaci děkuji paní Mgr. Pavlíně Kalábkové, Ph.D.

Karel Faltýnek

Resumé

Senička (Bez. Olomouc). „Podhruší“. MBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

STUDÉNKA (K. Ú. STUDÉNKA NAD ODRU, OKR. NOVÝ JIČÍN)

„Záhumení“. Lnk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 19.–25. dubna 2010 proběhl na parcelách č. 2077 a 2078 rozkládajících se jihozápadně od ulice Záhumení záchraný archeologický výzkum. Zkoumaná plocha se rozkládá na jihozápadním okraji obce na levobřežní

terase řeky Odry (234 m n. m.). Oderská niva je vzdálena asi 500 metrů východně. Podloží je v místě lokality tvořeno spraší popřípadě čockami glacifluviálních štěrků (geol. mapa, list 15-43). Záchraný výzkum vyvolal nález z roku 2007 oznámený majitelem a jeho potřeby dalšího využívání pozemku. Ve shodě s plány vlastníka bylo položeno 22 sond v nichž se podařilo zachytit 14 archeologických objektů. Zkoumané objekty lze interpretovat jako běžné sídlištní jámy, zásobní jámy a dvě sloupové jamky. Dva velmi mělké objekty se světlou výplní jsou spíše pozůstatkem kulturní vrstvy či přirozenou depresí. Všechny zkoumané objekty nesly uniformní náplň patřící LnK (fáze IIb). Krom typické jemné a hrubé keramiky bylo nalezeno 105 kusů ŠI jejíž surovinu tvoří z 86 % siliticity krakovsko-čenstochovské jury. Kamenná industrie je zastoupena ještě sekerkou z metabazitu a pískovcovou zrnotěrkou.

Aleš Knápek

Literatura

Grepl, E. 2008: Nález lineární keramiky ve Studénce. Vlastivědný sborník Novojičínka sv. 58, 166–175.

Knápek, A. 2011: Neolitické sídliště ve Studénce. *Poodří* 3/2010, 17–19.

Resumé

Studénka (Kat. Studénka nad Odrou, Bez. Nový Jičín), „Záhumení“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

VELATICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Velatický široký“, „Padělky“, p. č. 1163/1. Lnk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Roku 2010 na akci „Kabelové rozvody NN, Velatice-Padělky II, k. ú. Velatice“ byly v trati „Velatický široký“ zachyceny výkopovými rýhami celkem 4 archeologické objekty.

Dva objekty náležely staršímu neolitu (Lnk). Dokumentovaná situace navazuje na zjištění z minulých let, kdy zde probíhala výstavba obslužné komunikace pro rodinné domy (Kos 2006).

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2006: Velatice 2006, Komunikace a inženýrské sítě, ÚAPP Brno, NZ čj. 184/06.

Resumé

Velatice (Bez. Brno-venkov). „Velatický široký“, „Padělky“. Neolithikum (LBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

VELKÉ HOŠTICE (OKR. OPAVA)

„Na papežovém“. MMK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při rozsáhlých terénních úpravách, souvisejících s rozšiřováním golfového hřiště v Kravařích, byly v polní trati